

OSLO, Na Uy (Reuters) - Hôm Thứ Năm, khi nhận giải Nobel Hòa Bình, Tổng thống Barack Obama bênh vực quyền của Hoa Kỳ khi mà những cuộc chiến tranh “chính nghĩa” như ở Afghanistan.

Tổng thống Barack Obama và phu nhân vẫn bệng và huy chương trong buổi lễ trao giải Nobel Hòa Bình hôm Thứ Năm, 10 Tháng Mười Hai, năm 2009 ở Oslo, Na Uy. (Hình: Jewel Samad/AFP/Getty Images)

Ông công nhận rằng với tư cách một tổng thống thì chiến, vì vậy Ban Nobel Na Uy đã chọn ông để trao giải thưởng là một điều gây nghi ngờ tranh luận.

Tại buổi lễ ở Oslo, bài diễn văn của ông Obama với nội dung quyệt sẽ không “đang yên” trước những đe dọa của Hoa Kỳ, được chào đón bằng một hồi kèn trompet rộn rã.

Tờ Christian Science Monitor nói rằng, “Dù với quan điểm như thế nào thì tất cả mọi người đều phải đồng ý rằng ông Obama là người hùng bình.” Khi được chấp nhận lý thuyết về chiến tranh, ông

và nháng ngái viát dián văn cho ông hiáu rõ cách đánh gác nháng sá chá trích. Pháis tá hay pháis háu háu - tá nháng ký giá cáa tá táp chí cáp tái n Nation cho đán cáu chá tách Há Vián Hoa Ká Newt Gingrich ngái Cáng Háa báo thá - đáu ca ngái bài dián văn cáa Táng Tháng Obama á Na Uy trong buái lá tiáp nhán giái tháng Nobel Hòa Bình dành cho ông. Ông Gingrich nói trên cháng tránh The Takeaway cáa đài phát thanh WNYC, “Theo tôi đây là mát dián tá rát hay. Ông ta hiáu rát rõ ráng đá đác giái Nobel quá sám, nháng biát dùng cá hái áy đá nhán nhá vái mái ngái là, hán gì hát, thá giái ván còn xáu xa và ma quá.”

Bài phát biáu 4,000 tá cáa Táng Tháng Obama dài gán gáp đôi bài dián văn nhiám chác cáa ông đáu năm nay. Ông bián minh ráng buác phái cháp nhán hián tráng thá giái và vái vai trò lánh đáo cáa mình không thá nào khá cát chián tranh đá báo vá đát nác cùng dân chúng Hoa Ká.

Táng Tháng Obama cũng láp luán là phong trào bát báo đáng đá không ngăn chán đác nháng binh đoàn cáa Hitler và tháng thuyát không thá khián ban lánh đáo kháng bá al-Qaeda bùng khí giái. Ông nói, “Cho ráng sác mánh có lúc cán thiát không phái là cá vũ cho chá nghĩa hoài nghi yám thá mà đó là sá tháa nhán thác tá lách sá.”

Ông phác háa nháng tình huáng mà chián tranh là chính đáng và chá báng niám tin vào hòa bình thì sá không đá đát đác mác tiêu. Táng Tháng Obama không ngán ngái nói tháng là khi ông quyát đánh đem thêm 30,000 quân đán Afghanistan, “sá có chát chác, có nháng ngái bá giát” và “dù vái chính nghĩa nào thì chián tranh ván là thám kách cáa con ngái.”

Ông nêu lên sá ám ánh cáa mát cuác cháy đáa vũ khí hát nhán mái, có thá á Trung Đông hoác Đông Á, và kêu gái có nháng bián pháp chá tài cáng rán háu hiáu đái vái nháng nác không tuân hành luát lá quác tá - mát lái cánh cáo đái vái Iran và Bác Hàn.

Táng Tháng Obama cũng công nhán có nháng chá trích ráng ông cháa xáng đáng nhán giái tháng vì ít có thành tích cá thá đá cháng tá sau gán 11 tháng nám chác vá, khi nói ráng ông “còn đáng á màn đáu, không phái màn cuái, trên sân kháu thá giái.”

Bài dián văn nhán giái tháng cáa ông Obama, xen lán nháng lái đá cáp tái nháng ngái lánh giái hòa bình trong quá khá, nái bát vái chá đá vá chián tranh.

Ông lên tiáng chá chín ngày sau khi ra lánh gái thêm 30,000 binh sĩ Má tái Afghanistan đá tăng cáng cho cuác chiế n tranh tá tám năm nay. Ông Obama hy váng các binh sĩ phá trái sá giúp bá gáy đáng năng cuác nái đáy cáa Taliban và có thêm thái gian huán luyán các lác láng an ninh Afghanistan đá hánh nhán lãnh nhiám vá do ngái Má chuyán giao.

Ông đã đi dây báng lái khi đá cáp tái sá mâu thuán vá chuyán mát vá táng tháng nhán giái tháng cao nhát cho hòa bình, trong khi đang theo đái hai cuác xung đát lán tái nác ngoài, Iraq và Afghanistan.

“Có lá ván đá sâu xa nhát chung quanh viác nhán giái tháng này là sá kián ráng tôi là táng tánh cáa mát nác đang gái a hai cuác chiế n tranh,” ông nói.

“Sá có nháng lúc mà các nác - hành đáng riêng rá hoác có phái háp - tháy ráng viác sá đáng vũ lác không nháng cán thiát mà còn đác bián minh vá pháng đi n đáo lý,” ông nói, khi giái thích thêm ráng nháng cuác tán công ngày 11 Tháng Chín 2001, do al-Qaeda chá máu tá Afghanistan, đã buác Hoa Ká phái má cuác chiế n tranh tái đó.

Ông Obama nói Hoa Ká phái duy trì các tiêu chuán đáo đác khi má nháng cuác chiế n tranh cán thiát và có chính nghĩa.

M t thành viên nhóm “The World Can’t Wait” (Th g i Không th Ch đ i), trong cu c b u tình hôm Th Năm t i New York ph n đ i quy t đ nh c a y Ban Nobel Na Uy trao gi i th ng Hòa Bình cho ng i v a ra ã nh tăng thêm quân đ t p t c cu c chi n tranh Afghanistan. (Hình: Chris Hondros/Getty Images)

“Khi vũ l c là đi u c n thi t, chúng ta có m t l i ích v đ o đ c và chi n l c, trong vi c t ràng bu c v i m t s quy t c đ o đ c,” ông nói.

Khi cam k t đóng c a tr i tù v nh Guatanamo giam gi nh ng nghi can kh ng b n c ngoài, và chu n b đ a các tù nhân ra xét x trên đ t Hoa K , ông Obama đã c ph c h i căn b n đ o đ c cao mà nh ng ng i ch trích cáo bu c Hoa K đã t b d i th i ng i ti n nhi m c a ông, Tng Thng George W. Bush, trong cu c chi n ch ng kh ng b .

Đã có ti ng hoan hô vang d i c a kho ng 900 v khách đ c m i khi ông Obama nh n gi i th ng trong đ i s nh tòa th chính Oslo. Ông tr thành v tng thng Hoa K đ ng nhi m th ba đ c nh n gi i th ng trong l ch s 108 năm c a gi i Nobel.

Cũng nên nh c l i r ng ng i sáng l p gi i, ông Alfred Nobel, tr c đó đã là nhà phát minh ra thu c n , ch nhân hăng ch t o vũ khí Bofors n i ti ng.

Khác v i các gi i Nobel Khoa H c, Kinh T , Văn Ch ng th ng đ c cân nh c trên thành qu v quá kh có khi t i m t vài th p niên tr c, gi i Nobel Hòa Bình căn c vào nh ng nh n đ nh g n h n hay đ ng th i. Vì v y t tr c đ n nay đã có r t nhi u tranh cãi không đ ng ý v i s tuyền ch n, cho r ng có ng i không x ng đáng đ c gi i ho c ng i x ng đáng l i không đ c ch n.

M t trong nhi u tr ng h p y là gi i Nobel Hòa Bình cho Henri Kissinger và Lê Đ c Th , đ c công b ngày 17 Tháng M i, năm 1973. Báo chí Na Uy lúc y ch trích là hai nhà th ng thuy t này th t s không đem l i hòa bình nh đã ký k t trong hi p đ nh Paris Tháng Giêng năm đó vì th c t 9 tháng sau đó chi n cu c v n ti p di n m nh m i mi n Nam Vi t Nam. T i Th y Đ i n, t Dagens Nuheter cho r ng Kissinger “là th ng thuy t gia gi i nh ng ch là ng i thi hành chính sách cho (Tng thng) Nixon ch ch a làm đ c đi u gì phù h p v i lý t ng Nobel”, còn Lê Đ c Th “ch ng qua ch th c hi n m t th đo n trong ch tr ng vũ l c c a ban lãnh đ o B c Vi t.” T New York Times Hoa K cho là quy t đ nh c a y Ban Nobel v i v

Nhân giã i Hòa Bình Nobel - Tng thng Obama bênh v c chi n tranh vì chính nghĩa

Tác Giả: Ng i Vi t

Thứ Sáu, 11 Tháng 12 Năm 2009 09:29

---

và quá s m. Hai thông t n xã AP. Reuters d đoán Lê Đ c Th s theo l nh c a B Chính Tr đng C ng S n Vi t Nam t ch i nh n gi i. (HC)